

Zwarte lijst van wanbetalende cliënten

Michel Knapen, journalist

Over twee jaar is de voltallige advocatuur aangesloten bij Cardec, verwacht directeur mr. P. Dietz de Loos. Dan weten alle advocaten welke (potentiële) cliënten non-betalers zijn, met wie ze beter niet in zee kunnen gaan. Dan kunnen tarieven van advocaten ook omlaag.

Iedere advocaat heeft er mee te maken gehad: Een cliënt die zijn rekening niet betaalt. Dat kost niet alleen herinneringen en aanmaningen, maar vaak genoeg kan de advocaat naar zijn geld fluiten. Had de advocaat van te voren geweten van de twijfelachtige betalingsreputatie van de cliënt, dan had hij hem waarschijnlijk geweigerd.

Dat laatste is tegenwoordig mogelijk. Net zoals Bureau Krediet Registratie (BKR) banken en andere kredietverstrekkers behoeft om met dubieuze debiteuren zaken te doen, zo probeert het Centraal Advocaten Register Declaraties B.V. (Cardec, zie www.cardec.nl) te voorkomen dat advocaten de dupe worden van cliënten die niets meer van zich laten horen als de factuur eenmaal op de mat ligt.

Want 'overkreditering' is in de advocatuur een groot probleem, stelt Cardec-directeur en advocaat P. Dietz de Loos. 'In de advocatuur wordt jaarlijks ruim 1,6 miljard euro omgezet. Uit ons eigen onderzoek blijkt dat de grote kantoren twee procent van hun omzet moeten afschrijven, omdat het niet te innen is. Bij de kleine kantoren ligt dat percentage zelfs op tien à twaalf. Het gaat dus om gigantische bedragen die nooit worden voldaan.' Omdat het onderzoek 'vertrouwelijk' was, wil Dietz de Loos de resultaten niet openbaar maken.

Cardec moet het antwoord worden op de inmiddels afgeschafte Gedragsregel 22: een advocaat mag een dossier niet overnemen als de rekening bij de vorige advocaat niet is betaald. Maar met onbetaalde rekeningen kan

de advocatuur niet goed functioneren, stelt Dietz de Loos. 'Het is daarom in het belang van alle rechtzoekenden dat facturen wel worden betaald. Daarnaast worden de advocaten-tarieven met een opslag verhoogd, waarmee de niet-betaalde facturen worden gedekt. De correct betalende cliënt betaalt in feite mee aan de niet-betalende cliënt. Als advocaten niet

*- 'Uit ons onderzoek blijkt
- dat de grote kantoren
- twee procent van hun
- omzet als niet te innen
- moeten afschrijven,
- bij kleine kantoren
- is dat zelfs
- tien à twaalf procent'*

meer aanlopen tegen slechte betalers, is er geen reden meer om die opslag door te berekenen. Ik verwacht dan ook dat de tarieven zullen dalen.'

LANDELIJKE DEKKING

Daarvoor moeten zich dan wel veel advocatenkantoren aansluiten bij Cardec. Momenteel staat de teller op vijftig, maar Dietz de Loos gaat ervan uit dat er over twee jaar een landelijke dekking is en dat de hele advocatuur zich heeft aangesloten bij het Wassenaarse bedrijf. Hoe groter het aantal kantoren dat zich aansluit, des te groter de 'zwarte lijst' met wanbetalers en des te aantrekkelijker het wordt voor kantoren om zich aan te sluiten. Zeker

nu Cardec – aangesloten bij BaliePlus – ook e-mail heeft ontdekt, kan het snel gaan. De oude methode (fax en brief) leverde weinig reacties op. Inmiddels heeft ook het notariaat interesse getoond en maakt Cardec het systeem ook toegankelijk voor notarissen.

Wie zich aanmeldt (eenmalige kosten: € 399 exclusief BTW) kan aan Cardec doorgeven welke cliënten slechte betalers zijn. Een slechte betaler is iemand die drie maanden na de factuurdatum nog niet heeft betaald, maar wel herinneringen en aanmaningen heeft gekregen. Bij de aanmaning zit de dreiging dat zijn naam op de zwarte lijst van Cardec wordt geregistreerd. Wel moet het aangesloten kantoor zijn cliënten bij het eerste contact erop wijzen dat, indien ze niet betalen, hun naam wordt doorgegeven aan het register van Cardec. Dan kan door deze bepaling op te nemen in de Algemene Voorwaarden. De cliënt moet toestemming geven voor eventuele registratie. Weigert hij dat, dan kan de advocaat besluiten hem niet langer bij te staan.

Kantoren die zijn aangesloten bij Cardec kunnen in de database nagaan of een potentiële cliënt een betalingsachterstand heeft, hoe groot die is en sinds wanneer, en bij welk kantoor. Iedere raadpleging kost € 2,50. Dietz de Loos: 'Deze informatie geeft de mogelijkheid van collegiaal overleg, nu de opvolgende advocaat op eenvoudige wijze contact kan opnemen met de crediteur-advocaat.' Het doorgeven van betalingsgegevens van cliënten valt volgens Dietz de Loos buiten het beroepsgeheim. Daarop wordt toegezien door onder andere de Amsterdamse deken mr. J. van Veggel, die juridisch adviseur van Cardec is.

Kunnen structurele wanbetalers voortaan rechtsbijstand op hun buik schrijven? Zo ver wil Dietz de Loos niet gaan. 'Mensen die opzettelijk niet betalen hebben een probleem, maar arme sloebbers worden niet uitgesloten van de toegang tot het recht. De advocaat heeft jegens deze mensen ook een verantwoordelijkheid.'